

ดอกสร้อยแสดงธรรม

๒๔ ฉากของชีวิต

www.dhamma4u.com

ธรรมะใกล้มือ ลำดับที่ ๑๒ / ๕๓

ธรรมะเล่มน้อย

เป็นหนังสือธรรมะขนาดพกพารายเดือน ๑๒ เล่ม ๑๒ เดือน เพื่อเจริญสติและแสวงหาปัญญาเบื้องต้น สำหรับผู้ไม่มีเวลาศึกษาเนื้อหาโดยละเอียด สามารถมีส่วนร่วมได้โดย

๑. ผู้ที่อ่านแล้วคิดว่าดีมีประโยชน์ โปรดส่งมอบให้แก่ผู้อื่นต่อ เปรียบดังท่านให้ทาน

๒. สนับสนุนการจัดพิมพ์หนังสือธรรมะเล่มน้อยตามกำลัง

๓. เลือกจัดพิมพ์หนังสือธรรมะเล่มน้อย เพื่อเผยแผ่ในวาระต่าง ๆ เช่น งานวันขึ้นปีใหม่ งานวันเกิด งานสมรส งานเฉลิมฉลอง งานบุญ งานศพ ฯลฯ โดยสามารถเลือกเอาเฉพาะ ส่วนที่เป็นธรรมบรรยายและพิมพ์บางส่วนเพิ่มเติมได้

ธรรมะดี ๆ มีติดตัวไว้ เพื่อเจริญสติและปัญญา

ร่วมเป็นเจ้าของภาพพิมพ์ธรรมะเล่มน้อยได้ที่

หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ

โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๘๐๐

BUDDHADASA INDAPANNO ARCHIVES FOUNDATION

มูลนิธิหอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ

ดอกสร้อย||เสดงธรรม

พุทธทาสภิกขุ

บรรยายเมื่อวันที่ ๓๑ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

ดอกสร้อยแสดงธรรม

24 ฉากของชีวิต

โดย

“สิรวยาส”

ชุดดอกบัวหลวง

อันดับ ๘

อุทิศนา

ลอยธรรมมะมาลัย
 แผ่ธรรมะรังษี
 มั่นหมายจะเสริมศาสน์
 ปลอดภัยพินาศ, คง
 หากแล้งพระธรรมญาณ
 จะครองโลกเป็นอากร
 จะทุกข์ทนทั้งคืนวัน
 ด้วยเหตุอุหังการ
 บรรษัทพระพุทธองค์
 ตามแนวพระธรรมนำ
 เผยแผ่พระธรรมทาน
 แปรหมั่นสี่พันนัย

ลงสู่โลกอันเปียกพิชิต
 ตามพระพุทธทรงประสงค์ ฯ
 สถาปน์โลกให้อยู่ยง.
 เป็นโลกสุขสถาพร ฯ
 อันทพาลกลีบร
 ให้เลวคู่คู่เดรัจฉาน ฯ
 พินาศกันบมีประมาณ
 เข้าครองโลกวิโยคธรรม ฯ
 จึงประสงค์ประกอบกรรม
 ให้โลกพ้องผ่องพันภัย ฯ
 ให้ไพศาลพิชิตชัย
 อุทิศทั่วทั้งปถพี ฯ

พ.ท.

๒๕๒๓

(ลายมือเขียนท่านอาจารย์)

การเผยแผ่พระธรรม
เป็นการช่วยให้ธรรมะยังคงมีอยู่ในโลก
เป็นที่พึ่งแก่สากลโลกสิ้นกาลนาน
ขอกุศลนี้จงเป็นพลวปัจจัย
แก่ผู้ที่ล่วงลับไป
โยควรแก้คดีวิสัยทุกประการฯ

พุทธทาส อินทปัญโญ

เรื่องนำ

คราวหนึ่ง จากความมืด ตู๋ข้าได้เห็นภาพ, จากความเงียบสงัด ตู๋ข้าได้ยินเสียง. ทั้งภาพ และเสียงเหล่านั้น ตู๋ข้าเชื่อว่าคงจะเป็นประโยชน์ แก่ท่านผู้อ่านบ้าง จึงเขียนส่งมาฝากหนังสือพิมพ์ พุทธศาสนา ดังนี้:-

ความเอ๋ย ความเกิด

.....

จงดูเถิด	ยากเจ็ญ	เป็นไหน ๆ
เจ็บปวดท้ง	แม่ลูก	เหมือนถูกไฟ
เพื่ออะไร	กันแน่	ลองแก้มา
เกิดเพื่อกิน	เพื่อเล่น	หรือเพื่อหลับ
หรือเพื่อรับ	มรดก	กรรมังหนา?
หรือเกิดเพียง	เพื่อเติบโต	เช่นโคพา
ส่วนตุว่า	เกิดเพื่อก่อ	บ่อบุญเอ๋ย.

ความเอ๋ย ความเป็นเด็ก

.....

ตัวยังเล็ก	ใจก็เล็ก	ไม่ยากใหญ่
เพียงได้กิน	ได้เล่น	ก็เอ็นใจ
ไม่มีไฟ	สุขเผา	ให้เราร้อน
เพราะผู้ใหญ่	ใจกระพือ	หรือจิ้งเสรำ
มิน่าเล่า	จิ้งมัก	สะท้อนถอน
ถ้าผู้ใหญ่	ใจเล็ก*	เหมือนเด็กอ่อน
คงเราร้อน	น้อยกว่าที่	มืออยู่เอย.

***ใจเล็ก หมายถึง รู้สันโดษ ช่มตัณหาที่กระพือ
ไม่มีขนาดวัดได้.**

ความเอ๋ย ความเติบโต

.....

ถึงม้าโค	ก็รู้เติบโต	เจยิบได้
อันเติบโตกาย	เติบโตง่าย	กว่าเติบโตใจ
กินเข้าไป	ก็เติบโตได้	ไม่ต้องกลัว
ส่วนเติบโตใจ	เติบโตยาก	เพราะใจชั่ว
ปรนแต่กาย	ใจก็ตาย	ไปจากตัว
ไยจะมัว	เติบโตกาย	ขายหน้าเอ๋ย!

ความเอ๋ย ความหนุ่ม

.....

เหมือนไฟสุ่ม	ขอนไม้	ไม่เห็นแสง
แต่ที่แท้	ความร้อน	ระอุแรง

ถูกศรแผลง	คลุ้มคลั่ง	ขังอยู่ใน;
ถ่วงละเมิด	ศีลธรรม	ทำกรรมชั่ว
นั่นจะมัด	บ้าตะบึง	ไปถึงไหน,
โอ้! ความหนุ่ม!	หนุ่มเช่นนี้	ดีอะไร?
ต่อเมื่อใด	เย็นซึ่ง	จึงดีเออ.

ความเอ๋ย ความสาว

.....

เหมือนไฟวาว	แวบไหว	ให้เห็นแสง
คือเฝ้าแต่ง	ไปท่าเดียว	ทั้งเขียวแดง
ตั้งหน้าแข่ง	กันจริง ๆ	กว่าสิ่งใด
ถึงงามรูป	งามทรัพย์	และงามวิทย์
ไม่สนิท	เหมือนงามธรรม	จรรยาได้

หรือธรรมชาติ	สร้างเพื่อ	ตกแต่งไป
จะหยุดได้	ต่อแก่เฒ่า	หรือเจ้าเอ๋ย!

ความเอ๋ย ความคนอง

.....

ถึงในห้อง	ก็กล้า	เข้าหาได้
แม่ฝนตก	ฟ้าร้อง	ให้ก้องไป
ถ้ำลงได้	คึกคนอง	แต่ห้องหอ
มั่วกก กอ	นิ้วเนีย	เรื่องเมียพั่ว
ไยมิลอง	“คนองธรรม”	บำเพ็ญตัว
ให้หยุดคร้ว	ระริกเร้า	นะเจ้าเอ๋ย!

ความเอ๋ย ความชวนขวย

.....

กระทั่งตาย	มิเห็นหยุด	ทรุดนั่งนี้!
ไหน! อยู่ไหน?	จี๊ดเพียงพอ	ขอคูที,
อ้อไม่มี	ดอกหรือเจ้า!	เราขบใจ
บอกตรง ๆ	เช่นนี้	มีทางช่วย
ให้สดสวย	เย็นฉ่ำ	กว่าน้ำไหล
คือชวนขวย	สัจธรรม	ที่ล้ำนัย
มาใส่ใจ	บ้างซิเจ้า	ไม่เสร์าเอย

ความเอ๋ย ความทะยาน

.....

มีประจำ	สันดาน	ไม่หลุดถอน
มันรันทา	สิ่งใหม่สวย	ตราบม้วยมรณ

ไม่พักสอน	ป่วยการ	ร้านเป็นเอง!
ยามตายก็	เป็นสหาย	เพื่อนจตุ
เที่ยวร้านริ	กันใหม่;	ใจเขย่ง
ชะเง้อหา	ใหม่เรื่อยไป	ไม่หมดเพลง
มันเหมาะเหม็ง	แก่ใคร	ว่าไปเอ๋ย?

ความเอ๋ย ความกิน

.....

เป็นทาสล้น	ดั้นรน	ชวนขวยหา	
กินแปลก ๆ	แพกชนิด	คิดขึ้นมา	
เพื่อค้นหา*	หรือเพื่อ	เนื้อหนังตัว?	
ชอบรส	แปลก	และพำเพ็ญ	
“อยู่เพื่อกิน	มิใช่กิน	เพื่ออยู่”	ดูน่าหัว

ถ้ากินเพื่อ	ใจฟ่องใส	ไม่ขุ่นมัว
เพียงกายว่อง	คล่องตัว	ชั่วไหมเอ๋ย?

***ค้นหา หรือความทะยานของสัตว์
เป็นเหตุให้ถือปฏิบัติใหม่**

ความเอ๋ย ความอยู่

.....

เพื่อหาราหู	อวดกัน	กระนั้นซิ!
เขาชมตัว	มัวแหยม	แก้มแทบปริ
อุตรี	จริงหนอเจ้า	น่าเศร้าใจ
อยู่ในโลก	เอาโลก	แหละเป็นครู

อยู่เพื่อรู้	ความจริงดอก	จะบอกให้
ถ้าหลงโลก	ก็หมุนติด	กับโลกไป
จะหยุดได้	ต่อเมื่อไร	ไม่เห็นเออ.

ความเอ๋ย ความสุข

.....

ใคร ๆ ทุกคน	ชอบเจ้า	เฟี้ยววิงหา
“แกก็สุข	ฉันก็สุข	ทุกเวลา”
แต่ดูหน้า	ตาแห้ง;	ยังแคลงใจ:
ถ้าเราเผา	ตัวตัณหา*	ก็น่าจะ “สุข”
ถ้ามันเผา	เราก็ “สุข”	หรือเกรียมได้
เขาว่า	“สุข! สุขเนื้อ!!”	อย่าเห่อไป
มันสุขเย็น	หรือสุขไหม้	ให้แน่เออ.

* ตัณหา หรือความทะยานของสัตว์
เป็นเหตุให้ถือปฏิบัติใหม่

ความเอ๋ย ความทุกข์โศก

.....

ของมีอยู่	คู่โลก	อย่าสงสัย
ยังหลงมัว	“ตัวตน”	อยู่กลใด
เป็นต้อง	ได้โศกแน่	แม้แต่ลอง
ทุกสิ่งสรรพ	เกิดดับ	อยู่ตามธรรม
ใจเจ้ากรรม	เข้ารับเอา	เป็นเจ้าของ
ต้องพลอยเจิญ	พลอยชุก	ทุกทำนอง

แล้วแต่ของของ “ตน” เป็นเช่นไรเอ๋ย.

ความเอ๋ย ความเจ็บใจ

.....

มันมีไว้	ทุกข์กันเล่น	เช่นนั้นหรือ?
อ้อ! มิใช่,	มีไว้	เพื่อฝึกปรือ
ให้รีบร้อน	ความรู้	ขึ้นสู่ตน;
คืออย่างาน :	นาน ๆ	ผ่านมาครั้ง
คิดดูมั่ง	วันสบาย	มากหลายหน
ถ้ามิชอบ	แก่เจ็บตาย	และว่ายวน
จงรีบค้น	พระนิพพาน	อย่าคร้านเอ๋ย.

ความเอ๋ย ความแก่

.....

เป็นเพื่อนแท้	ของความตาย	ไม่หน่ายหนี
เมื่อความแก่	ล่วงกาล	มานานปี
ก็มอบเวน	หน้าที่	ให้ความตาย
ไม่ยกเว้น	ใคร ๆ	ไม่ลำเอียง
มิให้ใคร	หลีกเลี่ยง	หรือเถียงได้
เพราะฉะนั้น	เราท่าน	ทั้งหญิงชาย
รีบทำดี	ก่อนตาย	ให้มากเอ๋ย.

ความเอ๋ย ความรู้สึก

.....

ได้สำนึก	เมื่อใกล้	ตายนี้หนอ
เวลาเหลือ	น้อยกระไร	แทบไม่พอ
มัวรื้อร	เห็นจะแย	แน่ละเรา
ทำอะไรใด	ใจเย็น	แสนจะเย็น
ต้องรีบเฟ้น	ใส่ตัว	ไม่มัวเขลา
พบให้ได้	ก่อนตาย	ไม่ตายเปล่า
ไม่เกิดเปล่า	เปลืองเปล่า	นะเราเอ๋ย.

ความเอ๋ย ความตาย

.....

สิ้นชื่อหาย	เพราะไม่มี	ความดีเหลือ
คือตายเนา	ตายนอน	เป็นบ่อนเบือ
น่าเหม็นเบือ	ตายเช่นนี้	ดีอะไร?
ถ้าตัวตาย	ไว้ลาย	ให้โลกเห็น
ก็เหมือนเป็น	อยู่คู่หล้า	หย่าสงสัย
ตายแต่เปลือก	เยื่อในอยู่	คู่โลกไป
เป็นประโยชน์	แก่ใคร ๆ	ไม่สิ้นเอ๋ย.

ความเอ๋ย ความเกิดใหม่

.....

เกิดทำไม	กันอีกเล่า!	เราจน
เกิดเพื่อวิ่ง	แข่งกันใหม่	ใช้ใหม่คน!
ที่ยากจน	ยิ่งอยากลอง :	เกิดปองรอย,
ที่มันมี	อยากทวิ	ยิ่งขึ้นไป,
เปลอกก็ไหล	มาตันแถว*	แล้วคิดขวย
ต้องเกิดใหม่	ไหลหลง	จน งงววย
“ไม่รู้ด้วย!	เกิดทำไม	“ไม่คิดเอ๋ย”.

ความเอ๋ย ความหลง

.....

เกิดในกรง	ตายในกรง;	ไม่ทายได้
ว่าถ้าตน	พ้นออก	นอกกรงไป
จะสุขसानต์	ปานใด	ไม่เคยคิด
“แสงสว่าง	บังลูกตา”	น่าขบขัน!
เราติดมัน	กลับเห็น	เป็นมันติด!
อันหนอนพริก	ว่าพริกเย็น	ไม่เป็นพิษ
ร้อนสักนิด	ใครว่าร้อน	ห่อนเชื่อเอ๋ย.

ความเอ๋ย ความว้ายเวียน

.....

เพียงแต่เปลี่ยน	กายดอก	จะบอกให้
ดวงกลม	ทนระกำ	อยู่รำไป
เปลี่ยนจากใหม่!	เรื่องเก่า	เศร้าเช่นเดิม!*
ความอยาก, ร้าน	หาญเหิม	เพิ่มทุกชาติ
เหมือนยิ่งสาด	น้ำมันใส่	ให้ไฟเหิม
เมื่อ “ไฟ”	อ่อนหย่อนไปใส่	“พิน” เดิม
เฝ้าส่งเสริม	ความใคร่	ว้ายไป! เอย.

ฉากใหม่เรื่องเก่า = เกิดมาชาติไร ก็แสดงเรื่อง
 “ยึดตัวตน” ทุกชาติ จนกว่าจะหยุดแสดง.

ความเอ๋ย ความตรัสรู้

.....

หยุดเวียนว่าย	คล้ายครู*	ผู้ชี้เช่น
คือรู้ชัด	เกิดแก่ตาย	ฝ่าย “ล้าเค็ญ”
อวิชา	ค้นหาเป็น	“ผู้ปลุกทุกซ์”
ฆ่าค้นหา	นายช่าง	ให้วางวาย
อวิชา	ดับหาย	ก็ลุ* สุข
มรรคมืองค์	แปดประการ	“ทางผ่านทุกซ์”
ไปสู่สุข	คือฆ่า	ค้นหาเอ๋ย.

*คล้ายครู = คล้ายพระพุทธองค์

*สุขในที่นี้ หมายถึงพระนิพพาน เป็นอสังขตธรรม
 จึงว่าลุ ไม่ว่าจะเกิด, เพราะใครทำพระนิพพานให้เกิดขึ้น
 ด้วยการกระทำของตนไม่ได้, พระนิพพานมีอยู่เอง

ก่อนแล้ว.

ความเอ๋ย ความหลุดพ้น

.....

หลังจากฉัน	ค้นหา	มามากหลาย
ได้ผ่านด่าน	พ้นการ	ต้องเกิดตาย
เพิ่งสมหมาย	ได้บัดนี้	ดีใจรับ
อวิชา	ดับแล้วเห็น	ตามเป็นจริง
ว่าสรรพสิ่ง	ผูกเรา	เพราะเราจับ
มากอครัด	ด้วยดวงใจ	ไว้กระชับ
เดี๋ยวนี้กลับ	ตรงกันข้าม	งามนักเอ๋ย.

ความเอ๋ย ความหยุดเล่น

.....

เคยออกแ่่น	วิ้งว้าย	มิได้หยุด
ในบัดนี้	ไม่มีที่	ซึ่งอยากหยุด
เพราะใจหลุด	จากโลก	ไม่เล่นตาม
บัดนี้เหยื่อ	โถกนั้น	เป็นหมันเปล่า
สำหรับเรา	ล่อไม่จับ	ไม่วับหวม
เจ้าแม่เอ๋ย	ความหยุดได้	ไม่มีความ
เกี่ยวเกาะกาม	นี้เย็นเหลือ	ทุกเมื่อเอ๋ย

ความเอ๋ย ความไม่เกิด

.....

เพราะความรู้	อันประเสริฐ	ไม่หลงไหล
รู้ว่าเกิด	มาเพื่อเรียน	ให้รู้ตรง-
ที่ไม่หลง	ไหลเกิด	เตลิดไป
ความเยือกเย็น	สูงสุด	หยุดอยู่ที่
ความไม่มี	เหตุให้	เกิดไปใหม่
ถ้ามีเหตุ	ให้เกิด	อยู่เพียงใด
ต้องเกิดไป	ทนไป	ไม่เว้นเอ๋ย.

พระเอ๋ย พระนิพพาน!

.....

คือความผ่าน	ไปกระทั่ง	ถึงฝั่งฟ้า
แห่งห้วงน้ำ	ความทุกข์	ซึ่งบุกมา
มิรู้ว่า	ก็ชาติ	อนาถหนัก
เคยเหยียบซ้ำ	รอยเก่า	ไม่ก้าวไป
บัดนี้ได้	ชำนะทุกข์	สุขใจนัก
แต่นี้ไป	แม้ใคร	จะชัง, รัก,
ใครหนอจัก	จับเราได้	ไม่เห็นเอย.

“สิริวิยาส”

อุทิศแด่ “ผู้คนองธรรม”

27 มิถุน.๘๑

ศีลธรรม กับ คน

.....

ศีลธรรมเลว	คนก็ไ้	กลายเป็นผี
หาความดี	ไม่ประจักษ์	สักเส้นขน
ศีลธรรมดี	ผีก็ไ้	กลายเป็นคน
ที่เลิศล้ำ	ภูมิใจ	ไหว้ตัวเอง
ศีลธรรมต่ำ	เปลี่ยนคน	จนคล้ายสัตว์
จะกินกัด	โง่งกัน	ขมั้นเขม็ง
ศีลธรรมสูง	คนสดใส	ไม่อลเวง
ล้วนยำเกรง	กันและกัน	ฉันเพื่อนตาย
ศีลธรรมนี้	ทุกวัน	มันตายซาก
คนมีปาก	ก็ไม่พล่าม	ศีลธรรมหาย
ศีลธรรมกลับ	มาเมื่อไร	ทั้งใจกาย
คนจะหาย	จากทุกซ์	เป็นสุขเอง ฯ

ศีลธรรมโลก ย่น-ถ่อย-ยับ

.....

ศีลธรรม!	ศีลธรรม!	ศีลธรรม!
ต้องตกต่ำ	ลงทุกวัน	ถ้าสรรหา
คงไม่พอ	ขอมาทำ	น้ำหยอดตา
เพราะบูชา	กันแต่เงิน	เกินพอแรง
ศีลธรรม!	ศีลธรรม!	ศีลธรรม!
ต้องตกต่ำ	ไปเสียทั่ว	ทุกหัวระแหง
เขารังเกียจ	เกลียดชัง	ดังผีกระเซิง
อยากให้มัน	แห้งแล้ง	จากโลกนี้
ศีลธรรม!	ศีลธรรม!	ศีลธรรม!
ถูกเหยียบย่ำ	โดยฝูงคน	จนปนเปื้อน
โลกของคน	ย่น ถ่อย ยับ	เกินอัปรีchy
ที่คงที่	คือโลกสัตว์	ดูอัศจรรย์ ๖

หลงความบ้า ว่าศีลธรรม

.....

โลกทุกวัน	อยู่ในชั้น	กลียุค
ที่เบิกนุก	เร็วสุด	สู่จุดสลาย
จนสิ้นสุด	มนุษย์ธรรม	คำอบาย
เพราะเห็นกง-	จักรร้าย	เป็นดอกบัว
กิเลสใส-	หัวส่ง	ลงปลักกิเลส
มีความแคว่น	แสนพิเศษ	มาสมหัว
สามารถดู	ดิ่งกันไป	ใจมืดมัว
เห็นตนตัว	ที่จมกาม	ว่าความเจริญ
มองไม่เห็น	ศีลธรรม	ว่าจำเป็น
สำหรับอยู่	สุขเย็น	ควรสรรเสริญ
เกียรติ กาม	กิน บินบ้า	ยิ่งกว่าเกิน
แล้วหลงเพลิน	ความบ้า	ว่าศีลธรรม ฯ

ศีลธรรมกลับมาเถิด!

.....

กลับมาเถิด	ศีลธรรม	กลับมาเถิด!
กำลังเกิด	ภัยร้าย	อันใหญ่หลวง
แก่สัตว์โลก	ทั่วถิ่น	จักรวาลปวง
น่าเป็นห่วง	ความพินาศ	จนกาจเกิน
กลับมาเถิด	ศีลธรรม	กลับมาเถิด!
ในโลกเกิด	เกลียด	อย่างจนเงิน
หลงวัตถุ	บ้าคลั่ง	เกินบังเอิญ
มัวเพลิดเพลิด	สิ่งกาลิ	มีกำลัง
กลับมาเถิด	ศีลธรรม	กลับมาเถิด!
ความเลวร้าย	ลามเตลิด	จนหมดหวัง
รีบกลับมา	ทันเวลา	พาพลัง
มายับยั้ง	โลกไว้	ให้ทันกาลฯ

ถ้าศีลธรรมไม่กลับมา

.....

ถ้าศีลธรรม	ไม่กลับมา	โลกาจะวินาศ
มนุษยชาติ	จะเลวร้าย	กว่าเดรัจฉาน
มั่วหลงเรื่อง	กิน กาม เกียรติ	เกลียดนิพพาน
ล้วนต้อดาน	ไม่เห็นยวรั้ง	บังคับใจ
อาชญากรรม	เกิดกระหน่ำ	ลงในโลก
มีเลือดโชก	แดงฉาน	แล้วช่านไหล
เพราะบ้ากิน	บ้ากาม	ทรมานเกินไป
บ้าเกียรติก็	พอไม่ได้	ให้เมาดน
อยากครองเมือง	ครองโลก	โยกกันใหญ่
ไม่มีใคร	เมตตาใคร	ให้สับสน
ขอศีลธรรม	ได้กลับมา	พาห่มุคน
ให้ผ่านพ้น	วิกฤตการณ์	ทันเวลาฯ

รายชื่อหนังสือชุดดอกบัวหลวง

- อันดับ ๑ ดับไม่เหลือ
- อันดับ ๒ อาหารใจ
- อันดับ ๓ เสียงแห่งความสงบ
- อันดับ ๔ เสียงแห่งความไม่มีทุกข์
- อันดับ ๕ หัวข้อธรรมในคำกลอน (เล่ม ๑)
- อันดับ ๖ หัวข้อธรรมในคำกลอน (เล่ม ๒)
- อันดับ ๗ โลกอาจรอดได้ แม้เพราะกตัญญู
กตเวที
- อันดับ ๘ ดอกสร้อยแสดงธรรม ๒๔ ฉาก
ของชีวิต

สำคัญที่มีศีลธรรม

.....

ศีลธรรม มีประจำ อยู่คู่โลก
ยิ่งกว่าโชค ใดใด ที่ไฝ่ฝัน
โชคจะดี หรือร้าย อย่างไรกัน
มันสำคัญ อยู่ที่ มีศีลธรรม ฯ

.....

รายชื่อหนังสือธรรมะเล่มน้อย

๑๒ เล่ม เมื่อปี ๒๕๕๒ ประกอบด้วย

๑. ปีใหม่ ต้องดีกว่า ปีเก่า ๒. น้ำพริกถ้วยเดียว แก้ปัญหาได้หมดทั้งโลก ๓. กรรมในพระพุทธศาสนา ๔. นิพพานสำหรับทุกคน ๕. มาเป็นพุทธศาสนิกชนเถิด ๖. กาลามสูตรช่วยด้วย! ๗. ศึกษาวิจารณ์ ๘. โลกอาจรอดได้ แม้เพราะกตัญญูกตเวที ๙. ดับไม่เหลือ ๑๐. เสี่ยงแห่งความไม่มีทุกข์ ๑๑. เสี่ยงแห่งความสงบ ๑๒. อาหารใจ

๑๒ เล่ม สำหรับ ปี ๒๕๕๓ ตามลำดับเดือน ประกอบด้วย

๑. ความสุขปีใหม่...กลิ้งให้ดีกว่าปีเก่า ๒. เป้าหมายชีวิตและสังคม ๓. อุดมคติของโพธิสัตว์ ๔. ยอดแห่งความสุข ๕. การเป็นพุทธบริษัทที่ถูกต้อง ๖. วิปัสสนาระบบลัดสั้นสำหรับประชาชนทั่วไป ๗. ทำบุญ ๓ แบบ ๘. แม่คือผู้สร้างโลก ๙. บุตรที่ประเสริฐที่สุด ๑๐. ดำรงจิตไว้อย่างถูกต้อง ๑๑. ทุกอย่างเป็นเช่นนั้นเอง ๑๒. ดอกสร้อยยแสดงธรรม ๒๔ ฉากของชีวิต

ธรรมะใกล้มือ

- สมัครรับ SMS ข้อธรรมฟรี เฉพาะเครือข่าย AIS
กด *455233300 แล้วกดโทรออก
- ธรรมะ “Twitter” ที่ www.twitter.com/buddhadasa
- ธรรมะดีดี (D³) รับ “ข้อธรรม” และ “เสียงธรรม”
www.facebook.com/buddhadasaarchives
www.facebook.com/book.bia
www.dhamma4u.com
www.bia.or.th
www.life-brary.com
- แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน ทั้ง iOS และ Android
  - BIA Dhamma eTravel : เที่ยวทั่วไทยให้ถึงธรรม
เปิดพื้นที่ธรรมในหัวใจสำหรับผู้ปฏิบัติธรรมมือใหม่
  - BIA Meditation : สงบจิต พินิจ ภาวนา
สัมผัสสมาธิกับการดับเสียงธรรมชาติ

ธรรมะในสวน ตักบาตรเดือนเกิด

- ทุกวันอาทิตย์แรกของเดือน ที่สวนโมกข์กรุงเทพ
- บูชาพระรัตนตรัย รับศีล และฟังธรรม ตักบาตรแบบครั้ง
พุทธกาล แล้วร่วมกรวดน้ำแผ่เมตตา ร่วมกินข้าวกันบาตร
- เจริญสติภาวนา และกิจกรรมมหรสพเพื่อปัญญา

กระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ

เป็นที่รวบรวม ดูแล รักษาและจัดระบบบริการการศึกษา ค้นคว้า เอกสารต้นฉบับและสื่อการศึกษาการเผยแพร่ต่างๆของท่านพุทธทาส ตลอดจนการให้บริการ ร่วมมือสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้าวิจัย พัฒนาเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านศาสนธรรม การจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างสติปัญญาและจิตใจ ให้เจริญเติบโตจนกล้าแข็งในความ ถูกต้องและดีงามอย่างริ่รรมย์ จนสามารถเป็นผู้ที่อยู่เย็นและเป็น ประโยชน์ยิ่งขึ้น